

UPPSALA
UNIVERSITET

Uppsala 2012-05-25
Jon Ågren, prefekt IEG
Irene Söderhäll, prefekt IOB
Mats Björklund, föreståndare ILAG

Plan för arbetsmiljöarbete 2012

Evolutionsbiologiskt centrum (EBC): Institutionen för ekologi och genetik (IEG), Institutionen för organismbiologi (IOB) samt Intendenturen kvarteret Lagerträdet (ILAG)

Medverkande:

Skyddsombud: Gunilla Kärf, Nahid Heidari

Deltagare i arbetsmiljögrupp

Afsaneh Ahmadzadeh, Gunilla Engström, Johan Fransson, Ulf Lagercrantz, Rose-Marie Löfberg, Signe Henriksson, Murielle Podevin, Irene Söderhäll

Plan för arbetsmiljöarbete upprättas årligen. Allvarliga arbetsmiljörisker som uppstår under året åtgärdas direkt, om möjligt, och redovisas inom ramen för institutionens/avdelningens ordinarie månadsmöten. Plan för arbetsmiljöarbete består av två delar; utgångspunkter och handlingsplan för arbetsmiljöförbättrande åtgärder. Handlingsplanen visar vilka åtgärder som prioriterats för kommande år utifrån den översyn som genomförts. Uppföljning av planen för arbetsmiljöarbete sker med ansvarig för respektive åtgärd vid verksamhetsuppföljningstillfällena eller vid institutionens/avdelningens ordinarie möten.

Utgångspunkter

Arbetsgivaransvar

Enligt Uppsala universitets Arbetsmiljöpolicy ska "... en god fysisk, psykisk och social arbetsmiljö präglade allt arbete vid Uppsala universitet och därigenom bidra till en framgångsrik verksamhet vid universitetet. Arbetsmiljön skall utformas så att den skapar förutsättningar för arbetsglädje, utvecklingsmöjligheter och trygghet för såväl anställda som studerande. Arbetsmiljöarbetet skall ingå som en naturlig del i det dagliga arbetet för alla anställda och studerande på universitetet.

Det är en gemensam angelägenhet för universitetets ledning, anställda och studenter att tillsammans skapa en god arbetsmiljö. Chefer och arbetsledande personal har ett författningsreglerat ansvar för att arbetsmiljöarbetet planeras, organiseras och följs upp på ett effektivt och målinriktat sätt i enlighet med de krav som gäller för systematiskt arbetsmiljöarbete. Arbetsförhållandena skall i möjligaste mån anpassas till anställdas och studerandes olika förutsättningar i psykiskt och fysiskt hänseende. Möjligheter skall skapas för delaktighet i utformningen av den egna arbetsplatsen samt i förändrings- och utvecklingsarbete som rör det egna arbetet. Det förebyggande arbetsmiljöarbetet skall finnas med i universitetets olika verksamheter för att möjliggöra en god arbetsmiljö och förhindra arbetsmiljöproblem."

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Systematiskt arbetsmiljöarbete innebär att arbetsgivaren, det vill säga prefekten/motsvarande, systematiskt ska undersöka, genomföra och följa upp verksamheten på ett sådant sätt att ohälsa och olycksfall i arbetet förebyggs och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås.

Skyddsombudens roll

Skyddsombuden är arbetstagarnas valda ombud i arbetsmiljöfrågor och ska vaka över att arbetsgivaren fullgör sitt arbetsmiljöansvar. Skyddsombuden har till uppgift att verka för en bra arbetsmiljö, förebygga ohälsa och olycksfall, ta del av handlingar som rör arbetsförhållanden samt hantera tystnadsplikt och sekretess. Skyddsombuden ska alltid beredas möjlighet att få delta i ett tidigt stadium när arbetsgivaren planerar verksamhetsförändringar.

Riskbedömning inför verksamhetsförändringar

Innan förändringar i verksamheten genomförs ska risker för ohälsa och olycksfall som förändringen kan medföra för anställda/studenterna undersökas och bedömas. Prefekt/motsvarande ansvarar för att riskbedömning/konsekvensanalys inför förändring genomförs och dokumenteras. Skyddsombud och fackliga representanter ska delta i identifiering och värdering av risker. I dokumentationen ska det tydligt framgå hur de identifierade riskerna kan åtgärdas för att elimineras eller reduceras. Bedömning av risker ska bli en del vid följande verksamhetsförändringar:

- omorganisation (t.ex. personalneddragning, sammanslagning)
- ändrat arbetssätt (t.ex. nya administrativa stödsystem)
- flytt (t.ex. ny- och ombyggnation).

Organisering av arbetsmiljöarbete vid EBC

Prefekten/föreståndare har det samlade arbetsmiljöansvaret vilket innebär att prefekt ska tillse att:

- nya arbetsmiljöproblem som uppstår under verksamhetsåret dokumenteras och nödvändiga åtgärder vidtas
- arbetsmiljöplanerna följs
- de åtgärder för att förebygga arbetsmiljöproblem som formulerats i arbetsmiljöplanerna vidtas
- arbetsmiljöplanerna revideras när förändringar i arbetsmiljön påkallar detta
- arbetsmiljöplanerna i slutet av verksamhetsåret utvärderas mot uppsatta mål och genomfört arbetsmiljöarbete
- att arbeta systematiskt med arbetsmiljöfrågor

Ansvarig arbetsgivare: Jon Ågren, prefekt IEG, Irene Söderhäll, prefekt IOB
Mats Björklund, föreståndare ILAG

Institutionsstyrelsen: Fastställer och beslutar om handlingsplan, riktlinjer och policy.

Programansvarig IEG:

Erkenlaboratoriet: Kurt Pettersson
Evolutionsbiologi: Hanna Johannesson
Limnologi: Lars Tranvik
Populationsbiologi och naturvårdsbiologi: Jan Ekman
Växtekologi och evolution: Jon Ågren
Zooekologi: Mats Björklund

Programansvarig IOB:

Ekotoxikologi: Ingvar Brandt
Evolution och utvecklingsbiologi: Per Ahlberg
Fysiologisk botanik: Peter Engström
Jämförande fysiologi: Kenneth Söderhäll
Systematisk biologi: Sandra Baldauf

Brandskyddskontrollanter IEG: Reija Dufva, Jan Johansson, Gunilla Kärf

Brandskyddskontrollant IOB: Margareta Mattsson

Brandskyddskontrollant Intendenturen: Stefan Björklund

Isotopansvarig IOB: Marie Andersson

Kemikalieombud IEG: Växtekologi och evolution: Kerstin Jeppsson, Limnologi: Jan Johansson, Zooekologi: Reija Dufva, Populationsbiologi: Gunilla Engström, Evolutionsbiologi: Gunilla Kärf

Kemikalieombud IOB: Afsaneh Ahmadzadeh, Marie Englund, Helena Malmikumpu, Margareta Mattsson

Kemikalieombud Intendenturen: Johan Fransson

Jämställdhetsombud EBC: Brita Svensson

Kontaktperson mångfaldsfrågor EBC: Signe Henriksson

Delegationer

Programansvarigas arbetsuppgifter rörande arbetsmiljön inom respektive avdelning följer av arbetsmiljölagen. Delegation från prefekt. Detta innebär att kartläggningar och fortlöpande riskbedömningar avseende ett forskningsprogram hanteras av programansvarig. Följande årliga arbetsmiljöuppföljningar är delegerat till respektive programansvarig:

- Genomförande av skydds rond inklusive daterad åtgärdsplan på respektive program görs senast under januari månad
- Uppföljning av åtgärder som framkom vid skydds rond – löpande under året
- Utvecklingssamtal
- Lönesamtal – genomförs inför den årliga lönerrevisionen

Institutionsgemensamma riskbedömningar genomförs av prefekt. För Intendenturen kvarteret Lagerträdet ansvarar föreståndaren för arbetsmiljöarbetet. Följande årliga arbetsmiljöuppföljningar hanteras på prefektnivå:

- Utvecklingssamtal för programansvariga samt administratörer
- Lönesamtal för programansvariga samt administratörer

Arbetsmiljökommitté

Arbetsmiljökommittén samordnar skydds ronder, uppdaterar och förmedlar information, utarbetar förslag till handlingsplan, riktlinjer och policy, utvecklar rutiner för systematiskt arbetsmiljöarbete, bereder frågor och ärenden som berör arbetsmiljö, följer upp beslut och åtgärder. Ledamöterna bör vara en från varje personalkategori och institution samt en från intendenturen, och adjungerade skyddsombud.

Uppföljning och utvärdering av föregående års handlingsplan samt utarbetande av ny handlingsplan för innevarande år utförs årsvis av arbetsmiljökommittén under februari/mars.

Ledamöter 2012: Signe Henriksson (sammankallande)

Afsaneh Admadzadeh, Gunilla Engström, Johan Fransson, Nahid Heidari, Gunilla Kärf, Ulf Lagercrantz, Rose-Marie Löfberg, Murielle Podevin, Irene Söderhäll.

Skyddsombud vid EBC

Huvudskyddsombud EBC: Stefan Djurström

IEG

Erkenlaboratoriet: Helena Enderskog

Evolutionsembiologi: Gunilla Kärf

Limnologi: Jan Johansson

Populationsbiologi och naturvårdsbiologi: Gunilla Engström

Växtekologi och evolution: Kerstin Jeppsson

Zoökologi: Reija Duvfa

IOB

Ekotoxikologi: Margareta Mattsson

Evolution och utvecklingsbiologi: Helena Malmikumpu, Daniel Snitting

Fysiologisk botanik: Marie Englund (skyddsrondebekörjs av SLU)

Jämförande fysiologi: Helena Malmikumpu

Systematisk biologi: Afsaneh Ahmadzadeh, Nahid Heidari

Intendenturen: Erik Grönroos

En representant för skyddsombuden är adjungerad till institutionsstyrelsen. Skyddsrondebeköringar från respektive avdelning finns att tillgå, kontakta respektive avdelning eller arbetsmiljökommittén.

Fysisk arbetsmiljö – fortlöpande uppdrag

Den fysiska arbetsmiljön kartläggs årligen genom skydds rond och brandsyn.

Område	Åtgärder	Tidsaspekt	Ansvarig
Fysisk allmänhälsa	Friskvård enligt UU:s friskvårdspolicy	Regelbundet	Programansvarig
Allmänna skyddsaspekter	Skyddsronder. Upprättande av protokoll som anslås (vid behov på engelska).	Minst en gång per år (januari) och vid behov	Programansvarig i samverkan med skyddsombud och lokalvård
Ergonomi	Översyn av medarbetarnas arbetsplatser, belysning, arbetsutrustning.	Årligen	Prefekter/ Föreståndare/ Programansvarig i samarbete med företagshälsovården.
Tillgänglighet	Anpassning av verksamhet utifrån funktionshinder. Enligt UU:s tillgänglighetsplan	Årligen i samband med skydds rond	Prefekter/ Föreståndare/ Hyresvärd
Översyn av labb och utrustning, allmän ordning	Ansvarslista uppdateras. Städning vid behov.	Regelbundet	Programansvarig
Riskbedömning laboratoriearbete	Riskbedömning vid introduktion av nytt moment	Vid nytt moment	Prefekter/ Föreståndare/ Programansvarig i samverkan med skyddsombud
Kemikalierregistrering	Samtliga kemikalier som används registreras i Kemia	Kontinuerligt	Kemikalieombud
Riskhantering, kemikalier	Vid arbete med ny "farlig" kemikalie ska en riskbedömning göras. Bedömningen dokumenteras, arkiveras och skyddsombudet informeras.	Vid introduktion av kemikalien	Programansvariga i samverkan med skyddsombud
Brandsyn	Samordnad brandsyn utförs 2 ggr per år.	april samt oktober	Brandskyddskontrollant
Brandövning	Samordnad brandövning på EBC, information på både svenska och engelska	Regelbundet	Föreståndare Intendentsuren

Psykosocial arbetsmiljö - fortlöpande uppdrag

Kartläggs årligen genom utvecklingssamtal. Vid behov och med en regelbundenhet bör även kartläggning via medarbetarenkät utföras med frågor avseende den psykosociala arbetsmiljön.

Område	Åtgärder	Tidsaspekt	Ansvarig
Sociala arbetsmiljön	Gemensamma institutionsaktiviteter	Årligen	Styrelsen
Information om institutionsangelägenheter till samtliga anställda	E-post och möten vid behov	Minst en gång per år samt regelbundet vid viktigare verksamhetsförändringar	Prefekter/ Föreståndare/ Programansvariga
Information om programangelägenheter till samtliga anställda	E-post och avdelningsmöten	Minst 1 gång per månad	Programansvariga
Introduktion av nyanställda	Rutiner för hur detta genomförs skall finnas på respektive program.	I samband med nyanställning	Prefekter/ Föreståndare/ Programansvariga
Utvecklingssamtal	Genomförs med all personal (för doktorander sker detta i samband med uppdatering av studieplan). Dokumentation att samtal genomförts.	1 gång per år	Prefekter/Föreståndare/ Programansvariga
Kompetensutveckling	I samband med utvecklingssamtal upprättas ev. individuell plan.	Genomgång av ev. behov minst en gång per år	Prefekter/ Föreståndare/ Programansvariga
Konflikter	Löses i första hand av närmaste chef. Därefter prefekt. Skyddsombud kan alltid kontaktas för hjälp.	Snarast	Prefekter/ Föreståndare/ Programansvariga
Doktorandernas inflytande	Träffa prefekten och ansvarig studierektor inom 2 veckor vid start.	Vid behov	Prefekter/ Forskarutbildningsansvarig studierektor
Uppdatering av doktorandernas studieplaner	Enligt rutiner vid EBC	Årligen, hösten	Forskarutbildningsansvarig professor, handledare och studierektor

Kränkande särbehandling	Tolereras inte. Medarbetare ska känna till UU:s handlingsprogram mot kränkande särbehandling.	Vid anställning, och därefter regelbundet	Prefekter/ Föreståndare/ Programansvariga
Diskriminering tillgänglighet och likabehandling	Medarbetare ska känna till UU:s ”plan för jämlikhet avseende sexuell läggning och könsidentitet och/eller könsuttryck”, mångfaldsplan, likabehandlingsplan för studenter samt tillgänglighetsplan.	Vid anställning, och därefter regelbundet	Prefekter/ Föreståndare/ Programansvariga
Jämställdhetsplan	EBC-övergripande jämställdhetsgrupp upprättar jämställdhetsplan	Vart tredje år	Jämställdhetsgrupp
Alkohol och drogproblem	Medarbetare ska känna till UU:s program för hantering av alkohol och drogproblem.	Vid anställning, och därefter regelbundet	Prefekter/ Föreståndare/ Programansvariga

Handlingsplan för arbetsmiljöförbättrande åtgärder 2012

1. Risker	2. Riskbedömning		3. Åtgärder för att minska risk	4. Utförs av	5. Planerat datum för slutförande	Status vid uppföljning		
	Sannolikhet**	Konsekvens***				Klart	Pågår	Ej påbörjat
Bristande information om arbetsmiljö- och säkerhetsfrågor	3	2	Utveckla hemsida för arbetsmiljö- och säkerhetsfrågor där även information om tillbud och arbetsskada ska finnas samt hur man går tillväga vid rapportering av tillbud och arbetsskada.	AK och Stefan Ås	juni 2012			
Bristande kunskap om arbetsmiljöfrågor	2	2	Anordna utbildning för programansvariga och föreståndare.	Prefekter	under 2012			
Ergonomi	2	2	Kartlägga olämplig kontors- samt labbergonomi.	Länshälsan/Prefekter	under 2012			
Psykosocial arbetsmiljö och stress	2	2	Enkät som omfattar all personal utförs.	AK	november 2012			
Kunskap om livräddning och brandskydd	2	3	Kurs i första hjälpen/HLR.	AK	en gång under 2012			
Tillgänglighet, tunga dörrar	3	1	Dörröppnare behövs i trapphus.	Akademiska hus via intendenten	snarast			
Biosäkerhet	2	3	Kartlägga, riskbedöma och säkerställa rutiner för arbeten med mikroorganismer, virus, etc.	Programansvariga	under året			
Ensamarbete	3	2	Kartlägga och utarbeta rutiner för säkerhet vid ensamarbete.	Prefekter/Programansvariga	november 2012			

* AK=arbetsmiljökommittén,

** sannolikhet: 1=låg, 2=måttlig, 3=hög

***konsekvens: 1=måttlig, 2=allvarlig, 3=mycket allvarlig